

UCHWAŁA Nr 171/2020
RADY MIASTA ZGORZELEC
z dnia 29 czerwca 2020 r.

w sprawie uchwalenia Programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczny program szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Zgorzelca powyżej 65 roku życia”

Działając na podstawie art. 18. ust. 2 pkt 15, w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713), oraz art.7 ust. 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 ze zm.) **Rada Miasta Zgorzelec**

uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się Programu polityki zdrowotnej pn. „Profilaktyczny program szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Zgorzelca powyżej 65 roku życia” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Zgorzelec.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
/-/ Katarzyna Murmyło

Załącznik do Uchwały Nr 171/2020
Rady Miasta Zgorzelec
z dnia 29 czerwca 2020 r.

**Program polityki zdrowotnej pn.
„Profilaktyczny program szczepień ochronnych przeciw grypie dla
mieszkańców Zgorzelca powyżej 65 roku życia”**

I. Opis problemu

1. Problem zdrowotny

Grypa to ostra choroba zakaźna wywoływana przez wirus grypy, który atakuje drogi oddechowe. Czas trwania grypy i jej przebieg zależą od właściwości patogenu, stanu fizycznego i odpowiedzi układu odpornościowego danej osoby. Na grypę można chorować wiele razy. Po chorobie nabywana jest odporność, która jednak chroni organizm przez krótki czas, ponieważ wirus grypy ciągle się zmienia. Za każdym razem organizm ma do czynienia z nowym, zmodyfikowanym wirusem.

Wirus grypy ma bardzo duże możliwości zmian antygenowych, co prowadzi do powstawania nowych szczepów wywołujących zachorowania o charakterze epidemii lub pandemii. Chorobę wywołują wirusy grypy należące do rodziny Orthomyxoviridae. Zostały one zakwalifikowane do trzech typów immunologicznych: A, B i C. Za epidemiologiczny wzrost zachorowań na grypę odpowiadają głównie wirusy grypy typu A i B, natomiast wirusy grypy typu C wywołują sporadyczne zachorowania, zwykle o łagodnym przebiegu. Najwięcej zmian antygenowych zachodzi w obrębie typu A, w mniejszym zaś stopniu dotyczą typu B. Typ C jest antygenowo stabilny.

Grypy nie można lekceważyć, ponieważ dla niektórych osób z przewlekłymi chorobami – np. z chorobami serca, płuc, cukrzycą, dla osób starszych, kobiet w ciąży lub małych dzieci może ona stanowić poważne zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia bez względu na wiek – zwłaszcza dla osób z grupy podwyższonego ryzyka.

Grypą można się zarazić:

- drogą kropelkową (gdy osoba chora mówi, kicha, kaszle);

- poprzez kontakt bezpośredni (zakrycie ust ręką przy kichaniu czy kasłaniu powoduje przeniesienie na nią śluzu wraz z wirusem).

W Polsce zachorowania na gripę odnotowuje się w okresie od października do kwietnia następnego roku, przy czym szczyt zachorowań przypada między styczniem a marcem.

2. Epidemiologia

Jak wynika z danych Państwowego Zakładu Higieny w Polsce w sezonie grypowym 2019/2020 w okresie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 kwietnia 2020 r., zanotowano łącznie 3 686 749 zgłoszenia przypadków zachorowań lub podejrzeń zachorowań na gripę. Dla porównania w poprzednich analogicznych okresach - sezon grypowy 2018/2019: 3 954 235 zachorowań, 2017/2018: 4 756 371 zachorowań.

W okresie sprawozdawczym 08-15.01.2020 r. zarejestrowano w Polsce ogółem 122.430 zachorowań na gripę i zakażenia grypopodobne. Średnia dzienna zapadalność wynosiła 39,87 przypadków na 100.000 ludności, co stanowi spadek o 6,67 % w stosunku do poprzedzającego okresu sprawozdawczego (tj. 01-07.01.2019 r.). Jeśli chodzi o dane regionalne – w tym samym okresie sprawozdawczym, tj. 08-15.01.2020 r. w województwie dolnośląskim zarejestrowano ogółem 6654 zachorowań na gripę i zakażenia grypopodobne, tj. o 523 przypadków mniej niż w tym samym okresie roku poprzedniego, a w grupie wiekowej powyżej 65. roku życia 946 takich przypadków (o 62 mniej niż w roku poprzednim). Średnia dzienna zapadalność w województwie wynosiła 28,68 przypadków na 100.000 ludności, w grupie wiekowej 65+ 21,80 przypadków.

Grypa jest ostrą chorobą zakaźną, która w większości przypadków kończy się wyzdrowieniem. Niemniej jednak u niektórych osób może się zakończyć niepomyślnie i doprowadzić do zgonu. W Polsce dane dotyczące liczby zgonów z powodu grypy są dostępne od 1959 roku. Liczba przypadków śmiertelnych jest niewątpliwie powiązana z rozmiarami epidemii, a więc liczbą zachorowań, jaka wystąpiła w danym roku czy w danym sezonie grypowym. Śmiertelność w Polsce z powodu grypy była dość wysoka w latach 70., tj. w okresie aktywności wirusa grypy typu A podtypu H3N2, i wynosiła od około 29 zgonów na 10.000 zachorowań (0,29%) w 1972 roku do około 2 na 10 000 (0,02%) w 1979 roku. W ostatnim okresie śmiertelność zmniejsza się. Zgon z powodu grypy może nastąpić w każdej grupie wiekowej, niemniej jednak dane epidemiologiczne wykazują, że ryzyko zgonu wzrasta wraz z wiekiem. Analiza struktury wieku zgonów z powodu grypy, obejmująca lata 1997–2001 wykazała, że 87% zgonów w Polsce nastąpiło wśród osób powyżej 65. roku życia.

W sezonie 2019/2020 w okresie od 1.09.2019 do 30.04.2020 r. łączna liczba zgonów w Polsce: 64 osoby, powyżej 65. roku życia: 42 osoby.

W związku z powyższym, w trosce o zdrowie mieszkańców Gmina Miejska Zgorzelec proponuje tej grupie swoich mieszkańców bezpłatne szczepienia przeciw grypie. Celem szczepień przeciwko grypie jest zarówno uniknięcie zachorowania na samą grypę, jak i zapobieganie poważnym powikłaniom pogrypowym, m.in.: zapaleniu płuc, zapaleniu mięśnia sercowego, zapaleniu ucha, zaostrzeniu już istniejących chorób układu krążenia i układu oddechowego, zapaleniu nerwów i opon mózgowo-rdzeniowych, stanowiącym bezpośrednie zagrożenie życia.

Szczepienia przeciwko grypie znajdują się na liście szczepień zalecanych przez dwie najbardziej prestiżowe organizacje zajmujące się profilaktyką chorób zakaźnych: Światową Organizację Zdrowia oraz Komitet Doradczy ds. Szczepień ACIP. Również w Polsce Komisja Epidemiologiczna Rady Sanitarno-Epidemiologicznej działającej przy Głównym Inspektorze Sanitarnym (GIS) zaleca szczepienia przeciwko grypie. Szczepienie przeciw grypie znajduje się w ogłoszonym przez GIS Programie Szczepień Ochronnych na 2020 r., w grupie szczepień zalecanych. Szczepionki przeciw grypie są częściowo finansowane ze środków publicznych: od dnia 01 lipca 2018 r. szczepionka przeciw grypie znajduje się na liście leków refundowanych (50% refundacji dla osób powyżej 65. roku życia).

II. Cel programu

1. Cel ogólny:

Obniżenie liczby zachorowań na grypę oraz jej późniejszych powikłań u osób powyżej 65 roku życia poprzez przeprowadzenie szczepień.

2. Cele szczegółowe:

- Ograniczenie zachorowalności na grypę.
- Uniknięcie poważnych powikłań pogrypowych.
- Znacząca redukcja wizyt ambulatoryjnych związanych z leczeniem w/w schorzeń.
- Ograniczenie rozprzestrzeniania się wirusa grypy sezonowej wśród mieszkańców Zgorzelca.
- Upowszechnienie wiedzy na temat zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zakażeń grypowych.
- Podniesienie poziomu wiedzy na temat szczepień przeciwko grypie i ich celowości.

3. Oczekiwane efekty:

Coroczne szczepienie kolejnych roczników osób powyżej 65. roku życia skutkować będzie w długoterminowym horyzoncie czasowym zmniejszeniem liczby zachorowań na grypę i zmniejszeniem liczby powikłań pogrypowych.

4. Mierniki efektywności:

- liczba osób zaszczepionych w ramach programu, które zachorowały na grypę w okresie 01.01.-15.03.2020 r. w odniesieniu do tego samego okresu z roku poprzedniego,
- liczba osób u których wystąpiły powikłania pogrypowe w okresie 01.01.-15.03.2020r. w odniesieniu do tego samego okresu z roku poprzedniego, spośród osób zaszczepionych w ramach programu,
- ocena skuteczności przeprowadzonych spotkań edukacyjnych poprzez weryfikację ankiet.

III. Adresaci programu

1. Populacja docelowa

Do programu zostaną zaproszone osoby zamieszkałe na terenie miasta Zgorzelec posiadające zameldowanie na pobyt stały na terenie miasta, mające ukończony 65. rok życia, których jest 6800. Planowane jest objęcie programem ok. 520 osób. Liczba ta oszacowana została na podstawie liczby osób korzystających z akcji profilaktycznych szczepień przeciw grypie w latach poprzednich oraz biorąc pod uwagę możliwości finansowe gminy.

2. Tryb zapraszania do udziału w programie

Osoby spełniające kryteria udziału w programie, zostaną zaproszone poprzez informacje (w formie plakatów i ulotek) zamieszczone:

- na stronie internetowej Urzędu Miasta Zgorzelec www.zgorzelec.eu,
- na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta Zgorzelec,
- w podmiotach leczniczych,
- w Miejskim Klubie Seniora.

3. Kryteria i sposób kwalifikacji uczestników

Do udziału w programie uprawnione będą osoby, które spełniają następujące warunki:

- mają ukończony 65 rok życia,
- zamieszkują i jednocześnie są zameldowane na pobyt stały na terenie miasta Zgorzelec,

- brak przeciwwskazań lekarskich do wykonania szczepienia.

Lista osób zakwalifikowanych do programu powstanie w oparciu o kolejność zgłoszeń do podmiotu leczniczego, który będzie realizował program.

4. Planowane interwencje

- przeprowadzenie kampanii informacyjnej,
- przeprowadzenie spotkań edukacyjnych na temat zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zakażeń grypowych, sposobów postępowania w przypadku zakażenia grypą, na temat szczepień przeciwko grypie i ich celowości oraz propagujących prawidłowe zachowania, takie jak przestrzeganie zasad higieny i unikanie potencjalnych miejsc rozprzestrzeniania się choroby,
- przeprowadzenie szczepień oraz poinformowanie uczestników programu o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych i sposobie postępowania w sytuacji ich wystąpienia.

5. Zakończenie udziału w programie jest możliwe na każdym etapie jego realizacji.

Uczestnictwo w programie polega na:

- edukacji na temat zachorowań na grypę oraz szczepień profilaktycznych przeciwko grypie,
- zakwalifikowaniu osoby do programu,
- wykonaniu szczepienia po uprzednim przeprowadzeniu badania lekarskiego w celu wykluczenia przeciwwskazań do jego wykonania.

Zakończenie udziału w programie bez wykonania szczepienia następuje poprzez ustne lub pisemne zgłoszenie rezygnacji przez uczestnika programu.

IV. Monitorowanie i ewaluacja

1. Ocena zgłaszalności:

- liczba osób które wyraziły zgodę na udział w programie,
- liczba osób zaszczepionych z populacji określonej w programie,
- liczba osób, które nie zostały zaszczepione z powodów zdrowotnych lub z innych powodów.

2. Ocena jakości świadczeń

Uczestnicy programu zostaną poinformowani o możliwości zgłaszania uwag pisemnych do realizatora programu w zakresie jakości uzyskanych świadczeń.

Realizator programu zobowiązany będzie do opracowania sprawozdania końcowego (merytoryczno-finansowego) z realizacji programu, uwzględniającego m.in. wyniki monitorowania i ewaluacji programu.

V. Trwałość efektów zdrowotnych

Ze względu na stosunkowo krótki okres ochronny szczepienia (od 6 do 12 miesięcy), program przyniesie efekty długofalowe w przypadku systematycznego powtarzania szczepienia przed sezonem zachorowań na grypę.

VI. Planowanie budżetu i koszty

Koszt jednostkowy wykonania szczepienia przeciwko grypie dla jednej osoby obejmuje:

1. Przeprowadzenie szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Zgorzelca po 65. roku życia polegających na:
 - przeprowadzeniu edukacji/przekazaniu informacji na temat zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zakażeń grypowych, sposobów postępowania w przypadku zakażenia grypą, na temat szczepień przeciwko grypie i ich celowości oraz propagujących prawidłowe zachowania, takie jak przestrzeganie zasad higieny i unikanie potencjalnych miejsc rozprzestrzeniania się choroby,
 - przeprowadzeniu badania lekarskiego kwalifikującego do szczepienia (przed szczepieniem),
 - wykonanie szczepienia (1 dawka) oraz poinformowanie uczestników programu o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych i sposobie postępowania w sytuacji ich wystąpienia,
 - zutylizowanie zużytych materiałów i sprzętu medycznego zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Podmiot realizujący program szczepień zobowiązany jest zapewnić wszystkie wyroby medyczne niezbędne do wykonania szczepień.

Program zostanie w całości sfinansowany ze środków budżetu Gminy Miejskiej Zgorzelec. W roku 2020 na realizację programu planuje się przeznaczyć 41.200,00 zł.

VII. Organizacja programu.

Etap I: Opracowanie Programu

Etap II: Wybór realizatora programu w drodze konkursu ofert na podstawie art. 48b ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Szczepienia będą wykonywane przez podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rodzaju ambulatoryjne świadczenia zdrowotne – zgodnie z art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Szczepienia będą przeprowadzone przez personel medyczny - lekarzy oraz pielęgniarki posiadające ukończone kursy w zakresie wykonywania szczepień ochronnych. Ponadto program szczepień ochronnych przeciwko grypie będzie realizowany w pomieszczeniach realizatora programu, które pod względem technicznym i sanitarnym spełniają wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

Etap III: Realizacja programu:

- przeprowadzenie przez realizatora programu akcji informacyjnej skierowanej do adresatów programu
- przeprowadzenie spotkania edukacyjnego na temat zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zakażeń grypowych oraz na temat szczepień przeciwko grypie i ich celowości
- kwalifikacja uczestnika do zaszczepienia – pozyskanie od uczestników pisemnej zgody na udzielenie świadczenia, przebadanie przez realizatora programu w celu wykluczenia ewentualnych przeciwwskazań do podania szczepionki (badanie lekarskie)
- podanie osobom zakwalifikowanym 1 dawki szczepionki przez realizatora

Etap IV: Monitorowanie i ewaluacja programu – sprawozdanie realizatora, raport końcowy sporządzony przez Urząd Miasta Zgorzelec.

VIII. Okres realizacji programu

Program będzie realizowany w okresie wrzesień – grudzień 2020 r.

**Przewodnicząca Rady
/-/ Katarzyna Murmyło**

ZGODA NA UDZIAŁ
W PROGRAMIE POLITYKI ZDROWOTNEJ PN. „PROFILAKTYCZNY PROGRAM
SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH PRZECIW GRYPIE DLA MIESZKAŃCÓW ZGORZELCA
POWYŻEJ 65 ROKU ŻYCIA”

Ja

(imię i nazwisko)

zam.

(adres: ulica, nr domu, numer lokalu, kod pocztowy, miejscowość)

wyrażam zgodę na udział w „Profilaktycznym programie szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Zgorzelca powyżej 65 roku życia”, obejmującym wykonanie szczepienia szczepionką ochronną przez wykwalifikowany personel medyczny, po uprzednim badaniu lekarskim.

Potwierdzam, iż zostałam/em poinformowana/y o celu przeprowadzenia szczepień.

Potwierdzam, iż zostałam/em poinformowana/y o możliwości rezygnacji z udziału w programie w każdym momencie jego realizacji, po złożeniu pisemnej rezygnacji z uczestnictwa.

Potwierdzam, iż zostałam/em poinformowana/y o przeciwwskazaniach do wykonania szczepienia, dających się przewidzieć następstwach i powikłaniach, zwiększeniu ryzyka zdrowotnego w przypadku niewykonania szczepienia, możliwości wystąpienia negatywnego odczynu poszczepiennego, który może powstać mimo prawidłowego wykonania szczepienia, postępowania po wykonaniu czynności leczniczej.

Informacja przekazana mi przez lekarza była dla mnie w pełni jasna i zrozumiała. W trakcie rozmowy z lekarzem miałem możliwość zadawania pytań dotyczących szczepienia.

Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższym tekstem i wyrażam zgodę na wykonanie szczepienia.

Ze względu na własne bezpieczeństwo Pacjent powinien zostać na terenie przychodni przez 30 minut po wykonaniu szczepienia.

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych na potrzeby związane z realizacją i rozliczeniem tego Programu.

.....

(data i czytelny podpis)

Ankieta dotycząca oceny działań edukacyjnych przeprowadzonych w ramach „Profilaktycznego programu szczepień ochronnych przeciw grypie dla mieszkańców Zgorzelca powyżej 65 roku życia”

Niniejsza ankieta ma na celu ocenę działań edukacyjnych przeprowadzonych w ramach programu bezpłatnych szczepień przeciw grypie, w szczególności ocenę poziomu wiedzy uczestników na temat:

- zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z zakażeń grypowych,
- sposobów postępowania w przypadku zakażenia grypą,
- szczepień przeciwko grypie i ich celowości
- prawidłowych zachowań, takich jak przestrzeganie zasad higieny i unikanie potencjalnych miejsc rozprzestrzeniania się choroby,
- możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych i sposobie postępowania w sytuacji ich wystąpienia.

Należy zaznaczyć odpowiedzi na poniższe pytania oceniając poziom swojej wiedzy w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznacza bardzo słaby, a 6 oznacza bardzo wysoki. Badanie jest anonimowe.

1. Jak ocenia Pani/Pan poziom swojej wiedzy na ww. tematy przed przystąpieniem do Programu?

1	2	3	4	5	6
bardzo słaby					bardzo wysoki

2. Jak ocenia Pani/Pan poziom swojej wiedzy na ww. tematy po udziale w Programie?

1	2	3	4	5	6
bardzo słaby					bardzo wysoki